У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 74125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 23. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 4-го ЛЮТОГО 1970 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 4, 1970 No. 23. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 3 лютого 1970

В АМЕРИЦІ

ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ ЕҐНЮ ЗАЯВИВ, що президент Ніксон найменує окрему Комісію з членів свого Кабінету, яка матиме за завдання слідкувати за тим, як в південних стейтах здійснюється зарядження Найвищого Суду ЗСА в справі об'єднання шкіл для білих і негритянських учнів. До цієї Комісії, яку очолюватиме віце - президент Еґню належатимуть головний прокуратор Джан Н. Мітчелл і секретар здоров'я, освіти й добродійности Роберт Г. Фінч та один із дорадників Президента Деніел Патрик Мойніген або Врайс Н. Гарло. Окрема комісія, складена з білих і чорних, демократичних і республіканських виховників, мала б співпрацювати з представниками громадянства в окремих округах в справі спільних шкіл.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ ЛИНДОН Б. ДЖАНСОН в 1972-му році кандидуватиме на президента ЗСА. Так твердить рідний брат колишнього президента Сем Гюстон Джансон в статті, надрукованій в найновішому числі журналу „Парейд". Він написав про це так: „Я знаю свого брата краще як когось іншого. Він збирається про якийсь виборчий пост. І я вірю, що цим виборчим становищем є президентура". Сем Гюстон Джансон надрукував минулого року в журналі „Лук" статтю „Мій брат Линдон".

ЕКОНОМІЧНИЙ ДОРАДНИК НІКСОНА передбачає, що в цьому 1970-му році збільшиться індекс цін на 3.5 відсотка, а в 1969 це збільшення становило аж 4.7 відсотка. Це значить, що голова Ради Економічних Дорадників в Білому Домі Пол МекКрекен передбачає сповільнення темпу інфляції в цьому році. При цьому він гадає, що не буде значнішого збільшення числа безробітних. Він сказав, що ціллю економічної політики не є збільшувати число безробітних, але деколи треба здійснювати таку політику, яка збільшить число тих, що не мають праці. МекКрекен заявив, що Уряд Ніксона так здушив бюджет, що вже більше не можна б його зменшити.

ОПИТУВАННЯ ВИЯВЛЯЄ, ЩО БІЛЬШІ кошти прожитку в цій країні це друга найважливіша проблема, бо першою є війна у В'єтнамі. Рік тому справа індексу цін стояла на четвертому місці найважливіших проблем. Опитування переводила Агенція Публічної Опінії д-ра Джорджа Ґеллупа в Принстоні, Н. Дж. 33 відсотки опитуваних вважають, що найважніша справа для ЗСА — це війна у В'єтнамі, 17 відсотків відповіли, що важна справа — це щораз більші кошти прожитку. 13 відсотків уважають за важливу проблему розв'язку расових взаємин між білими й чорними громадянами, а 7 відсотків домагаються поборювання злочинів, бо це найважливіша проблема до розв'язки.

У СВІТІ

ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА І СОВЄТИ ПІДПИСАЛИ в минулу неділю 1 лютого ц. р. торговельний договір, за яким Західня Німеччина доставить Совєтам 1,200.000 сталевих рур із проміром на 5 стіп, коштом кругло 400,000.000 дол., а Совєти доставлять Західній Німеччині впродовж 20-ти років, почавши від 1972 р., понад трильйон кубічних стіп природного газу. Совєти використають ті німецькі сталеві рури для проведення газопроводу від Уралу через Чехо - Словаччину до німецького кордону. Доставу сталевих рур фінансує консорція 17-ох західньо - німецьких банків. Підписали той договір німецький міністер економіки Карль Шіллер і совєтський міністер закордонної торгівлі Ніколай Патолічев.

З НІҐЕРІЇ ВИДАЛИЛИ американського полковника Юджина Дюі, який перебував там у спеціяльній місії допомоги ЗСА для голодуючих в колишній Біяфрі. Його збудили в готелі телефоном о год. 7 ранку і казали зійти „в діловій справі", а коли той одягнувся і зійшов вдолину — йому сказали забрати всі свої речі і відвезли на летовище. Здогадуються, що ніґерські власті обурились проти полк. Дюі за те, що той привіз до столиці Ніґерії Ляґосу матеріял, зібраний закордонними журналістами на недавньому терені боїв в кол. Біяфрі; тих журналістів ніґерський уряд затримав був у порті Гаркурт власне з уваги на їхні записки і світлини.

КАТАСТРОФА ЛЯВИН В ІРАНІ ЗАБРАЛА в минулому тижні 43 жертви. Лявини зсунули зі шляхів коло 120 авт і автобусів. Військо вирятувало 1.063 особи, але все ще шукають за жертвами у великих звалах снігу.

В ІЗРАЇЛІ СУСПІЛЬНІСТЬ ПОДІЛЕНА в поглядах, кого визнавати офіційно за жида. Ізраїльський уряд приготовив законопроєкт, який пішов назустріч вимогам жидівського духовенства, що жидом є тільки той, хто або народився з матери жидівки, або навернений на мойсеєву віру. Але ізраїльський суд і багато ізраїльських громадян вважають, що треба признавати за жида кожного, хто себе таким називає, ото ж за національним, а не релігійним принципом. Деякі газети в Ізраїлі виступили проти того, щоб приспішувати законодавство в цій контроверсійній справі.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ЖОРЖ ПОМПІДУ ПРИБУДЕ до Вашинґтону з офіційними відвідинами 23 лютого цього року. Мабуть з увагою на ті відвідини військовий міністер Мішель Дебре, який наразив собі американські керівні державні кола за недавню умову з Лібією про продаж їй 100 військових джетів, — прославляв американське військо за визволення з-під німецької окупації останнього ще окупованого тоді в Альзації міста Кольмар. У Кольмарі святковано в минулу неділю 25-річчя тієї радісної для мешканців того міста події.

Допоможіть кров'ю!

Пані Катерина Кедровська, дружина полковника Володимира Кедровського, колишнього генерального інспектора Армії Української Народної Республіки та одного з найвидатніших наших діячів, інформує, що її чоловік перебуває тепер в шпиталі John F. Kennedy Community Hospital, James Street, Edison, N.J., а його лікування вимагає зміни його крови. Людей доброї волі, які могли б пожертвувати свою кров для вилікування недужого, прохається зголошуватись до згаданого шпиталю або відділу Червоного Хреста у їхній власній місцевості і тільки заявити, що дають кров для полк. Вол. Кедровського в John F. Kennedy Community Hospital в Edison, New Jersey.

НІКСОН ЗАПРОПОНУВАВ ЗБАЛЯНСОВАНИЙ БЮДЖЕТ У ВИСОТІ 200,8 БІЛЬЙОНА

Вашингтон. — Президент Ніксон 2-го лютого предложив Конґресові бюджет на 1971-ий фінансовий рік у висоті 200,8 більйона долярів, зменшивши видатки на оборону на 6 більйонів, але додавши витрати на 7 нових домашніх програм. Федеральний бюджет передбачений із надвишкою в сумі 1,3 більйона. Президент сподівається, що збалянсований бюджет буде поборювати інфляцію, яка виникла, як думає Уряд, внаслідок того, що в 1960-их роках федеральні бюджети мали 57 більйонів недобору. Президент заявив, що змінить черговість витрат у федеральному бюджеті і на першому місці поставить потреби внутрішні, а на другому видатки на оборону. В предложеному бюджеті 41 відсоток всіх витрат призначені на освіту, опіку над здоров'ям, на потреби громадян і на соціяльні потреби, а на оборону країни передбачені витрати у висоті 31-го відсотка цілого бюджету. Видатки на оборону найменші від 1950-го року Новий бюджет менший на 2.9 більйона долярів від тих видатків, які передбачені в цьому фінансовому році, що закінчиться 30-го червня 1970, і які мають винести 197.9 більйона. Президент пропонує продовжити податки від продажу авт і від телефонічних розмов до кінця грудня 1970 року та просить Конґрес збільшити висоту заробленої платні з 7,800 долярів до 9,000 долярів, від якої треба буде платити податок до соціяльного забезпечення. Це обов'язувало б від 1-го січня 1971-го року. Головні пункти нового бюджетового проєкту такі: 1. На оборону країни запропоновані витрати в сумі 71.8 більйона. Видатки в оборонному бюджеті свідчать про те, що Уряд більшу вагу прикладає до нуклеарної зброї, як до звичайної. 2. Зменшені видатки на космічні досліди не ліквідують дотеперішньої програми в цій ділянці, тільки пересувають її на пізніше. 3. Уряд проєктує 4 більйони на очищення води, але в цій програмі повинні взяти дуже активну участь стейти, які мали б видатки на цю ціль 6 більйонів долярів. 4. Федеральний Уряд плянує видати на будову автострад 4.6 більйона, а на допомогу летунству — 1.6 більйона. 5. Ніксон заявив, що треба нового погляду на освіту в цій країні. В справі освіти Уряд перешле Конґресові окреме звернення, в якому ширше розгорне деякі реформи в ділянці освіти. 6. Уряд просить Конґрес призначити на поборювання злочинів 1.3 більйона долярів, на 600 мільйонів більше, як в цьому році, бо плянує повести завзяту боротьбу проти поширювання наркотиків та організованих злочинів. Уряд допоможе стейтам в поборюванні злочинів. 7. Президент пропонує збільшити видатки на поборювання вбогости, бо в цій країні живуть 24 мільйони осіб, які, за урядовою оцінкою, мають такі прибутки, що треба їх зараховувати до категорії вбогих. З федеральних прибутків із кожного доляра 16.4 цента призначені на допомогу вбогим. 8. На досліди над піклуванням про здоров'я призначено в бюджеті 5.8 більйона, з чого не вдоволений Президентів дорадник в справах науки д-р Лі ДюБрідж. 9. Президент обіцяє внести окремий законопроєкт про те, щоб всі стейти подбали про опіку над здоров'ям своїх громадян і зорганізували т. зв. „медікейд". Уряд передбачає будову нових шпиталів та обіцяє подбати про опіку над здоров'ям вуглекопів. Республіканці прийняли з захватом Президентову пропозицію нового бюджету, а демократи з резервою дивляться на новий бюджет, і чекають на окремі звернення Президента, в яких будуть докладніші пляни, як Уряд задумує господарювати в новому фінансовому році.

Директор Федерального Резервового Банку передбачає рецесію

Ню Йорк. — Директор Федерального Резервового Банку в Ст. Луїсі, Мізурі, Дарріл Р. Френсіс, промовляючи в Нюйоркській Школі для соціяльних дослідів, заявив, що, на його думку, неможливо, щоб ЗСА обійшлися без економічної рецесії, яка настане, хоч інфляція не буде зменшуватися. Цей банковець домагається, щоб зменшені були відсотки від кредитів, бо тоді було б менша економічна знижка в цьому році, і при кінці 1970 року число безробітних винесло б тільки 5 відсотків всіх робітних сил, і ціни на товари збільшувалися б дещо повільніше, як в четвертій чверті 1969 року. Коли ж не буде полегші при отримуванні позичок, то директор Френсіс передбачає, що число безробітних може збільшитися до шістьох відсотків і рецесія може бути така глибока, як була в роках 1960-61, коли крайова продукція збільшилася була тільки на при відсотки. Найгірше буде те, що ціни на товари будуть збільшуватися, хоч і дещо повільніше, як в трьох перших чвертях 1969 року.

Конґресова Конференція схвалила 1.8 більйона на допомогу закордонові

Вашинґтон. — Конґресова Конференція признала на допомогу закордонним державам 1.8 більйона, з чого 1.46 більйона призначені на економічну допомогу і 350 мільйонів на військову. Призначена цього року сума є майже на одну третю менша від того, чого домагався Уряд, але майже на 100 мільйонів більша від тієї суми, яку схвалив був Конґрес рік тому. Внаслідок цього рішення Сенату ЗСА давати муть допомогу закордонним державам ще півтора року, це значить до кінця цього фінансового року — 30-го червня 1970, і впродовж нового фінансового року — до кінця червня 1971. Після цього допомога закордонові має бути зреформована. В найближчому місяці Уряд внесе в цій справі потрібні законопроєкти Рішення Конференції мають затвердити обидві Палати, що напевно станеться, і тоді закон підпи-

ЗААРЕШТОВАНІ НЕ ПРИЗНАЮТЬСЯ ДО ВБИВСТВА ЯБЛОНСЬКИХ

Клівленд, Огайо. — Тут в судді переслухували трьох заарештованих осіб Пола Е. Ґіллі, Клода Е. Віллі й Обрана В. Мартина, оскаржуваних в тому, що вони перед 1-им січня 1970 р. вбили покійного провідника вуглекопів Джозефа А. Яблонського, його дружину та його доньку. Всі заарештовані перебувають в тюрмі, бо не мають звідки скласти високі кавції, щоб вийти на волю. Вони заявили, що вони не винні в убивстві. Слідство продовжується, переслухують нових свідків.

Північний В'єтнам заповідає довгу війну аж до „тотальної премоги"

Сайґон. — З нагоди 40-річчя в'єтнамської комуністичної партії її перший секретар Ле Дуан виголосив через радіо довгу промову з пересторогою, що війна триватиме „ще багато років" і що вимагатиме від північно-в'єтнамського народу дальших жертв. Тому він закликав своїх земляків до посилення зусиль для північно-в'єтнамської економіки. Водночас він таврував Америку, як єдиного винуватця, що війна продовжується та, зокрема, атакував „в'єтнамізацію" В'єтнамської війни, як американський засіб, щоб продовжувати війну. Ле Дуан повторив давню комуністичну вимогу, щоб американський Уряд відкликав „тотально і беззастережно" всі збройні сили з В'єтнаму. — В тому самому дні керівний північно-в'єтнамський щоденник „Ньян Дан" у Ганою приніс редакційну статтю, в якій таврує заяву президента Ніксона з його останньої пресової конференції в мин. пятницю, в якій Ніксон перестеріг був Північний В'єтнам проти використовування факту, що американські війська відходять до Америки, задля власних воєнних цілей. Названий північно-в'єтнамський часопис назвав ту пересторогу „безсоромною погрозою піратів", яка, мовляв, не залякає комуністів. Ті північно-в'єтнамські заяви заперечують газетним пліткам, наче би Північний В'єтнам і В'єтконґ були схильні до зміни свого становища на Паризькій конференції і до ділових переговорів. Вони перекреслюють теж надії на припинення у В'єтнамі війни „автоматично", без ніякого формального зговорення. Ле Дуан вперше виступив назверх як офіційний представник Північного В'єтнаму. Формально після смерти Го Чі Міня править там „колективний" провід.

Румунія продовжуватиме зв'язки з Заходом — відкидає закиди Москви

Букарешт. — Комуністична партія Румунії назвала „анахронічними" закиди, наче би бажання західніх держав мати тісніші зв'язки з комуністичними країнами були націлені на сіяння розбрату між комуністами, та ствердила, що „більш реалістичний" підхід „деяких керівних кіл в різних капіталістичних державах" дозволяє комуністичним країнам втримувати з Заходом торговельні й культурні зв'язки. Найперші коментатори пов'язали те становище з минулорічними відвідинами президента Ніксона в Румунії. Водночас румунська компартія натаврувала тих комуністичних теоретиків — насправді совєтських — які не прикладають ваги до національного моменту в комуністичному русі, як теж відкинула тезу про потребу одного керівного центру для міжнародного комуністичного руху. Румунська компартія ствердила, що ніхто не може бути „непомильним інтерпретатором марксо-ленінізму". Хоча в тій заяві румунської компартії, зформульованій на сторінках ідеологічного партійного органу „Люпта де кляса", не названо за іменем Совєтів, проте насправді зміст тієї заяви стосувався компартії і державного проводу Совєтського Союзу, з виразним запереченням їх становища в різних першорядних справах.

Помер лорд Бертранд Рассел, філософ, математик, фанатичний пацифіст

Лондон. — Лорд Бертранд Рассел, філософ і математик, лавреат нагороди Нобеля в ділянці літератури в 1950 році, помер в минулий понеділок 2 лютого ц. р. у своєму домі у Валії в Британії, у віці 97 років. Безпосередньою причиною смерти була інфлуенца, внаслідку якої послабло серце. Бертранд Рассел, якого дві книжки про „Принципи математики", оприлюднені ще перед першою світовою війною, стали основою філософської теорії про залізну послідовність цифер і фактів, вкрився на старість сумною славою, як в теорії фанатичний пацифіст, у практиці союзник комуністів в їх пропаґандивній кампанії проти З'єднаних Стейтів. Він був глибоко переконаний, що ЗСА воюють у В'єтнамі виключно лише з імперіялістично - колоніяльних спонук та бажання господарсько експлуатувати Південь Азії і був ініціятором міжнародних „судів" проти Америки за її „воєнні злочини". Він виступив був проти здавлення мадярської революції совєтськими танками в 1956 р., але не таврував Совєтів за їхні злочини й політику геноциду, ані теж В'єтконґу за його криваву терористичну акцію проти власних земляків. За свої заслуги для науки й літературу король Ґеорґ VI нагородив його „орденом заслуги", що його можуть мати кожночасно тільки 24 особи. Але в 1961 р., арештували й ув'язнили його за активну участь в лондонській демонстрації проти британського атомового зброєння. Рассел мав тоді вже 89 літ. Був чотирикратно жонатий, востаннє одружився у віці 80 років з 52-річною американкою. Аристократ - ексцентрик, особисто скромний і товариською милий, внаслідку свого одностороннього засліплення, давав себе використовувати комуністам, що виступали під маскою пацифістів і гуманістаристів.

„Фундація Волі" — тема нарад Метрополітальної ПАБНА

Ню Йорк. (С. К.) — В неділю 1-го лютого тут у Домі Визвольного Фронту відбулась нарада організації Прихильників Антибольшевицького Бльоку Народів. Нараду відкрив секретар міжнародного ПАБНА Мих. Шпонтак. В президії були: д-р Т. Крупа, д-р Ст. Ґаламай і Д. Моґрук. Першу доповідь на тему „Україна і зовнішня політика" виголосив мґр В. Кульчицький, другу доповідь на тему „Наші завдання на найближчий час" виголосив Мих. Шпонтак. В резолюціях, що їх одностайно схвалено після дискусії, вирішено протестувати перед ОН проти відзначування 100-річчя В. Леніна і — в зв'язку з зростаючим міжнародним напруженням — підтримати ідею створення Фундації Волі, що фінансувала б представництва ПАБНА у Вашинґтоні і при ОН в Ню Йорку. Присутніх на нараді було 50 осіб.

ВКОРОТЦІ ТУТ СТОЯТИМЕ ХМАРОСЯГ УНС

Джерзі Сіті. — Від деякого часу тисячі людей, що кожного дня їздять до Ню Йорку з останньої в Джерзі Сіті зупинки підземної залізниці Exchange Place, віддаленої заледви на кільканадцять кроків від могутнього Гудсону, як і тисячі осіб, що приїжджають на цю зупинку з Ню Йорку, з цікавістю приглядаються і читають показану на цій фотознимці велику таблицю з написом, який в дослівному українському перекладі звучить:

> Крайова Головна Кватира Українського Народного Союзу, найбільшого в світі українського братерського товариства, — будівля на 15 поверхів має бути збудована на цьому місці, закінчена восені 1971. До винайму поверхи простором 18,000 квадратних стіп. Інформуватись в Українському Народному Союзі, 81 Гренд стріт, Джерзі Сити, Н.Дж. Телефони (201) 435-8740 — (212) 227-5337. Архітекти: Юліян К. Ястремський, A.I.A., Аполлінарій Осадца, A.I.A., 135 Іст 65-та вулиця, Ню Йорк Сити, Н.Й.

Таблиця приміщена на великій і прочищеній вже площі між вулицями Montgomery, Greene і Railroad, поруч новозбудованого будинку Першого Крайового Банку Джерзі, частину якого видно на фотознимці по правому боці, в безпосереднім віддаленні від Гудсону, з чудовим видом на могутню ріку та єдину в своєму роді панораму хмаросягів долішнього Мангеттену. Будова нових приміщень УНСоюзу мала б початися вже навесні цього року.

22 січня над Гюстоном повівав український прапор

Гюстон, Тексас (В. Б.) — Цього року, як і минулих років, стейт Тексас і місто Гюстон відзначили Роковини Державности і Самостійности України проклямаціями „Українського Дня". Губернатор стейту ПрестонСміт у своїй проклямації згадує про акт відновлення Української Державности 1918 році, про боротьбу молодої Української Держави з відвічним ворогом Москвою, тим разом в червоній шкірі, та про боротьбу по сьогоднішній день. Подібну проклямацію „Українського Дня" підписав посадник міста Гюстон Люїс Велч, доручуючи вивішення українського національного прапору на ратуші міста в дні 22 січня 1970 року. Серце наповнялося радістю, коли на ратуші великого Гюстону лопотів український національний прапор поруч зоряного американського. Цих успіхів добилась мала українська громада Гюстону завдяки представникові Українського Конґресового Комітету на стейт Тексас, п. Вікторові Балко, знаному патріотові і працівникові на українській національній ниві, та щирому жертводавцеві на українські національні цілі. Він робив і робить рік-річно прохання до губернатора і посадника в справі проклямацій „Українських Днів". Йому допомагала його секретарка пані Олена Іваницька. На закінчення Січневих Святкувань відбулися в п'ятницю, 23 січня, в українській залі Святочні Сходини громадян з короткою програмою.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

НТШ ВШАНОВУЄ РОКОВИНИ СУВЕРЕННОЇ СОБОРНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

Ню Йорк. — Український Військово-Історичний Інститут при НТШ влаштовує в суботу, 17-го лютого ц. р. в годині 5-ій вечора, в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79 вулиця в Ню Йорку — Наукову Конференцію для вшанування роковин Суверенної Соборної Української Державности. Конференцію відкриє директор Інституту сотн. З. Стефанів. З черги проф. д-р М. Стахів виголосить доповідь на тему „Зовнішня політика Українського Уряду і військова стратегія в роках 1918 - 1919". Конференція є призначена для ширшого загалу громадянства.

ВІДЗНАЧИЛИ 10-ЛІТТЯ АПОСТОЛЬСЬКОЇ ЕКЗАРХІЇ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ У НІМЕЧЧИНІ

Мюнхен. — У кінці минулого року в містах поселень українців у Зах. Німеччині відбулись великі урочистості, на відзначення 10-ліття заснування Апостольської Екзархії для українців-католиків у тій країні. Перший Екзарх Владика Платон Корниляк одержав з тієї нагоди багато привітів, у тому й від Папи Павла VI, від Священної Конґреґації з підписом її Префекта кардинала Максиміліяна де Фірстенберґа, листи-привіти від багатьох українських Владик, „Звернення" від Верховного Архиєпископа Української Католицької Церкви Йосифа Кардинала та ін., між ними від УАПЦ в Німеччині з підписом Єпископа Ореста.

ВІДБУДЕТЬСЯ АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР УЛЯНИ ЛЮБОВИЧ У НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Заходами Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України, ОЖ ОЧСУ, та Відділу Асоціяції Діячів Української Культури, АДУК, у суботу 7 лютого о 7-ій г. вечора в Домі Організацій Визвольного Фронту при 315 Схід 10-та вулиця відбудеться авторський вечір Уляни Любович, з нагоди опублікування її книжки „Розкажу вам про Казахстан". Авторка перебувала на засланні в совєтській Азії, і поділиться спогадами з тих переживань. Після виступу — товариська зустріч.

СВОБОДА SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Зорганізована допомога братам

На заклики наших центральних установ і Владик у справі допомоги українцям в Югославії, що потерпіли минулого року від землетрусу, відгукнулись різні наші установи й організації в ЗСА й Канаді. Не гаючись, почали вони висилати одяг на адреси Архиєпископа Гавриїла Букатка й окремих священиків на терені, що його навістила катастрофа. Посипались також грошові пожертви від окремих людей і установ з Українським Народним Союзом та Українським Конгресовим Комітетом у проводі. Негайно постала потреба організаційно охопити всю цю і дальшу допомогу, щоб вона йшла впорядкованим і докладно запланованим шляхом. А що поза найзагальнішими вістками про стихійне нещастя не було докладніших відомостей, і що кожна дія мусить спиратися на знанні фактів, то рішенням Екзекутиви ЗУАДК виїхав на місце катастрофи віце - президент ЗУАДК, головний предсідник Українського Народного Союзу, Йосип Лисогір.

Він ствердив на місці і підкреслив у підсумках свого звідомлення після повороту з Югославії, що хоч явище імпульсивної добродійности української громади у вільному світі зворушливе й похвальне, проте добро пошкодованих, однаково окремих родин і осіб, як і цілої югославсько - української громади вимагає, щоб допомогова акція була скоординована і централізована. Всі існуючі в Америці установи й організації, які займаються харитативною працею цілком або тільки доривочно, в рямцях свого статуту, давно одностайно погодились, що найбільші можливості вести таку допомогу за кордоном має ЗУАДК — завдяки своєму статусові одної з нечисленних авторизованих американських допомогових організацій, завдяки своїм зв'язкам з міжнародними чинниками, завдяки своєму доброму імені у Вашингтоні, у генерального Комісаря ОН в справах суспільної допомоги та в Міжнародному Комітеті Европейської Міграції в Женеві, і завдяки своєму досвідові в цій ділянці. Ці правди по цілій лінії потвердила подорож Йосипа Лисогора: як репрезентант ЗУАДК він знайшов найприхильніше прийняття в державному югославському Червоному Хресті у Београді і в тамошній американській амбасаді. Амбасадор В. Лїонарт з признанням підкреслив, що ЗУАДК — перша американська авторизована допомогова організація, яка вислала на місце землетрусу своїх представників — спершу інж. Оксану Дучемінську з Европейського Представництва у Мюнхені, а згодом Й. Лисогора. Фірма ЗУАДК настільки поважна, що всі посилки з її емблемою можуть користуватись спеціяльною увагою, як посилки, призначені для югославських українців. ЗУАДК може краще як будь-котра інша організація, знайти шляхи тісної співпраці з Міжнародним Червоним Хрестом у Женеві і Югославським Червоним Хрестом у Београді, який зі свого боку розпоряджає великим всебічним апаратом. Повторні відвідини д-ра В. Галана, цим разом також у товаристві Й. Лисогора в Державному Департаменті та в югославській амбасаді у Вашингтоні, як також розмови з представництвом югославського Червоного Хреста в Ню Йорку дали реальний фактичний матеріял для нарад Дирекційної Ради ЗУАДК спільно з Координаційним Комітетом Суспільної Служби в минулу суботу, завершені однодушною постановою — проголосити заклик до українського суспільства в Америці, надрукований у вчорашньому числі „Свободи".

Потрібні пожертви одягом, ліками, харчами, шкільним приладдям і — грішми. ЗУАДК виробив собі вже славу, що найменшими коштами вміє осягати максимум користи. Коли б цього не було, то понад 60.000 жертв останньої світової війни не опинилися б в Америці — без сотика в кишені, і тисячі залишенців в Европі не дістали б правної, моральної й матеріяльної допомоги. Але фонди з американських і інших джерел можна мати тільки тоді, коли є основний власний допомоговий фонд і мінімальний апарат. Наприклад, щоб мати лише протягом півроку свого представника в Београді чи Ваня Луці — треба коштів на його утримання і треба коштів на транспорт пакунків з центрального збіркового пункту в Джерзи Сіті до порту в Ню Йорку, бо транспорт морем безплатний.

Тільки зорганізована, скоординована й зцентралізована допомога української суспільности в Америці потерпілим від стихійного лиха братам в Югославії може дати їм максимум користи. І навпаки — ведення допомоги кожним на власну руку — це марнування енергії, доброї волі і гроша — хоч би на високі поштові оплати і риск індивідуального пересилання грошей. Представники наших центральних установ і організацій, що зібралися були минулої суботи у Філядельфії, винесли найдоцільніші постанови. Немає сумніву, що американсько - українська громада відгукнеться на проголошений ними заклик — негайно і найбільш жертвенно.

ЕТИКА І ДЕРЖАВНИЙ ІНТЕРЕС

Мюнхен. — „Резон д'ета" (інтерес держави) часто стає в суперечність з моральними поглядами людей, що відповідають за політику своєї країни. Ця „державна рація" деколи заперечує навіть релігійні переконання високопоставлених церковних діячів, що стали політиками. Відомий приклад з історії Франції. В добі 30-літньої війни (1618-1648) керманич французької політики кардинал Рішельє, щоб послабити монархію Габсбургів, які обороняли католицьку Церкву в Німеччині, піддержував німецьких протестантів і був союзником протестантської Швеції.

Уряд Франції стояв у приязних зв'язках з мусульманською Туреччиною, коли військо падишаха облягало 1683 року Відень. Столиця імператора Священної Римської Імперії німецької нації майже чудом урятувалася від турків. Тоді прославився і наш земляк Іван Кульчицький, козак із Запоріжжя, і його іменем названо вулицю в Відні — Кольчіцкігассе.

Державний інтерес примусив Богдана Хмельницького ввійти в політичний і воєнний союз проти Польщі з семигородським (трансильванським) князем Юрієм II Ракочі в 1656 р., хоч цей самий Ракочі був винуватцем смерти гетьманича Тимоша Хмельницького в Сучаві на Буковині 1653 року.

Для державного інтересу політичні діячі не раз жертвують свої релігійні, моральні, родинні почування, бо ними керує святий егоїзм, як кажуть французи.

Цими днями питався один данський журналіст у прем'єра Західньої Німеччини Віллі Брандта, чи він у переговорах з урядом комуністичної Польщі порушить справу переслідування жидів режимом Гомулки. Брандт не дав виразної відповіді, але кожному мусить бути ясно: в інтересах німецького уряду — дійти до згоди з польською „народною демократією", бо тоді поляки, навіть під теперішнім режимом, старатимуться бути вільнішими від московських „указів".

Ослаблення натиску Москви на її сателітів вигідне для Західньої Німеччини, яка знаходиться в сусідстві з совєтськими дивізіями, розташованими в Чехо - Словаччині та в „демократичній" державі Вальтера Ульбрихта.

Голова французького парляменту Едуард Ерріо був в Україні 1933 р., коли мільйони нашого народу умирали з голоду, зорганізованого Москвою. Ерріо „не бачив" голоду в Україні, бо французький уряд хотів тоді прихилити Москву до Союзу з західніми великодержавами проти загрози збоку Гітлера. Ерріо, бувши в Україні 1933 року, „осліп" на факти голоду, хоч про цей злочин Москви писала в той час також французька преса. На першім місці у французького уряду стояв „інтерес держави"...

Після окупації німецьким військом західніх областей Совєтської імперії 1941 року розкрито могили розстріляних польських офіцерів (до 15.000 осіб) у Катині на Білій Русі та трупи жертв комуністичного терору в Вінниці. Москва була в той час у Союзі з Англією та іншими державами в війні проти Німеччини. Тому ці злочини московського уряду замовчано, хоч відомо було, хто учинив ті звірства. Мовчить про знищення польських офіцерів у Катині і польський комуністичний уряд, щоб не прогнівити „старшого брата" в Москві: „Державний інтерес"...

Моральний і політичний осуд виходить наверх у міжнародній політиці тоді, коли це не шкодить інтересам дотичних держав. В Европейському Парляменті в Страсбургу (Франція) в грудні 1969 р. уряд Західньої Німеччини поставив пропозицію: виключити Грецію з цієї установи, бо доказано, що грецький диктаторський режим мучить і калічить у в'язницях своїх арештованих противників. Щоб не допустити формального виключення із Европейського Парляменту, грецький уряд заявив про свій вихід із цієї установи.

Загальновідомо, що уряд СССР катує і нищить політичних в'язнів у своїх таборах смерти з ще більшою жорстокістю, як це діється в Греції. Але про виключення нелюдського уряду СССР із людського товариства в вільному світі не чути. Дипломатів і міністрів цієї тюрми народів приймають усюди нарівні з цивілізованими людьми. Ще перед виборами до парляменту Західньої Німеччини 28 вересня 1969 р. в Москві побували теперішні міністри Німецької Федеративної Республіки: Вальтер Шеель, лїберал, міністер закордонних справ і Гельмут Шмідт, соціял-демократ, міністер оборони.

Голова професійних спілок Західньої Німеччини Феттер вернувся з візити в Москві, де мав розмову з Шелепіним, головою профспілок СССР. Шелепіна запрошено на відвідини Західньої Німеччини, хоч його ролю в організації убивств українських еміґрантів розкрив на суді Богдан Сташинський, виконавець наказів Шелепіна. Отже, державний інтерес на першому місці.

Найкультурніший народ Чорної Африки в Біяфрі 32 місяці вів завзяту боротьбу за самостійність. Населення Біяфри з племени ібо — християни, а мусульманський уряд Північної Нігерії вирішив силою держати Біяфру під своїм пануванням. Москва і Лондон давали зброю урядові Ніґерії, щоб мати вигоди для себе в „неділимій" Нігерії (Біяфра багата на нафту). В це вмішався, але нерішучо, уряд Франції, що постачав зброю самостійній Біяфрі. Не з моральних чи ідейних мотивів, а в надії, що Біяфра оборонить свою незалежність, і з того Франція матиме певні економічні вигоди: „інтерес держави"...

Поширений у Німеччині тижневик „Шпіґель" з 6 січня приніс розмову з соціологом і філософом Максом Геркгаймером, який теж заторкнув справу етики в міжнародній політиці. Горкгаймер зазначив, що треба вважати комуністичних диктаторів СССР за „масових убивників" і не трактувати їх як цивілізованих людей. Але ці слова — „голос волаючого в пустелі".

Міжнародна політика йде давно протоптаними стежками. Бувають винятки з цього, але дуже рідко. Так, Еміль Вадервельде, соціялістичний міністер Бельгії, відмовився подати руку італійському фашистському вождеві на міжнародній конференції 1924 року. Однак, цей інцидент не став прецедентом: тиранів трактували й трактують як „джентлменів" у міжнародній політиці, якщо вони мають значне число дивізій. Державний інтерес...

П. А.

М. Корчинський

УКРАЇНСЬКИЙ ПІТТСБУРГ У 1969 РОЦІ

Минулий 1969 рік був добрим роком для українського Піттсбургу. Наша громада глибоко закорінена в традиціях наших піонерів. Про це свідчать наші церкви та релігійні товариства і хори, численні клітини всіх чотирьох братських організацій, українські доми й клюби.

Особливо успішно плекає красу української пісні серед своїх і чужих хор Української Католицької Ліги під орудою монсеньйора Данильчука. Виступ цього хору на Піттсбурзькому міжнародному фестивалі увійшов вже в традицію нашого міста. З признанням слід привітати започаткований хором Української Православної Ліги, де диригентом є отець Голутяк, концерт українських коляд і щедрівок. Ми певні, що ця мистецька імпреза стане щороку місцем святочної зустрічі українців обох віроісповідань.

Серед чисельних танцювальних груп вибиваються ансамбль „Молодь України", що своїми виступами у телевізії широко розніс славу про український Піттсбурґ, і доріст групи при православній церкві св. Петра й Павла у Карнеґі. Недавно вони полонили глядачів на концерті конвенції Ліґи Української Молоді, і мистецьким керівникам цих гуртків, пані Любі Глутковській та пані Беверлі Капелюх слід скласти глибоке признання.

Та про живучість нашого громадянства говорять передусім нові громадські прояви, що віддзеркалюють наше зрозуміння для сьогоднішніх потреб українського життя.

Ми всі ще пам'ятаємо небувалий успіх збірки на Фонд Катедри Українознавства. Наша громада вірно відчула, якою важливою є ця справа. Майже 13,000 долярів — це вклад громади нашого міста і околиці для створення фортеці української науки при Гарвардському університеті. Сьогодні вже немає сумнівів, що український науковий осередок у Гарварді — це чи не найбільше досягнення українців в Америці за останнє десятиріччя.

Друковане слово про Україну, доступне не - українцям, це могутня зброя у змаганні за державність. Новостворене Товариство Українських Приятелів Бібліотеки Карнеґі вирішило використати цю зброю. За ініціятивою панів Романа Гарваса та Євгена Зварича прийшло — замість дешевих слів — діло! У жовтні цього року тисячі щоденних відвідувачів бібліотеки Карнеґі мали змогу зустрінутись з українською книжкою, оглядаючи першу в історії Піттсбурґу виставку української книжки, що її по-мистецьки оформили пані Анна Комічак із своїм сином Маркіяном. А відтак постановлено створити поважний відділ українських книжок при світової слави бібліотеці Карнеґі у Піттсбурґу. І знов громадянство як слід зрозуміло вагу цієї справи: за декілька тижнів перевищено заплановану квоту і зібрано біля 700 долярів.

Піттсбурґ — це один із центрів американської промисловости. Серед тисяч професійних сил — багато українців. Слід вітати почин ініціятивної групи: Михайла Тим'яка, Петра Нейбора, Михайла Котика, Петра Глутковського та Богдана Конецького — об'єднати наших технічних, наукових, та господарських спеціялістів в Українському Технологічному Товаристві. Ентузіястичний відгук наших професіоналістів — запорука успіху цієї нової організації.

Чи не найвідраднішою подією минулого року було створення групою матерів школи українознавства. Майже 50 дітей вже закінчило перший семестр навчання, що ведеться кваліфікованими учительськими силами. Управі та вчителькам Рідної Школи, паням Марії Тим'як, Ганні Кучар, Катерині Довбенко, Любі Глутковській, Христині Сохоцькій та панні Христі Кишакевич бажаємо дальших успіхів. Вони своїм трудом здобули признання всіх українців у Піттсбурщині.

Відрадно, що в усіх цих нових проявах живучости нашої громади рушійною силою було лише те, що спільне і корисне для всіх українців.

Минулий рік також показав, яким жертвенним є наше громадянство. Пожертви на корисні українські цілі, наінвалідів, сиріт та залишенців, були найкращим мірилом дійсного патріотизму Піттсбурщини. Особливо вражало те, що ця, не раз княжа жертвенність була наслідком не настирливих збірок, але спонтанним виявом зрозуміння для правдивих потреб українського життя.

Тож не диво, що ми з вірою дивимось у новий, 1970 рік. Може осяги минулого року і скромні в порівнянні з нашими потребами та нашими спроможностями, але цілеспрямованість усіх наших дій, запал і жертвенність чисельних одиниць, груп і середовищ — це джерело нашого необмеженого оптимізму.

Софія Наумович

„АННА ЯРОСЛАВНА" І „КНЯЗЬ ІГОР"

Читаємо, — щоправда, з великим запізненням, — у всій українській пресі в Америці й Канаді про нову українську оперу та про її успіхи й недоліки. На жаль, ми в Европі не мали щастя бачити й слухати її на власні очі й вуха, — тож однаково сприймаємо так суперлятиви захоплениців, для яких усе, що українське — добре, як і сувору критику, яка бажає, щоб кожна українська опера була шедевром.

Все ж таки хочемо поділитися нашими думками, що насуваються у зв'язку з цією подією, і провести порівняння з іншими операми, — бо це найкращий засіб розгляду будь - якого твору. Зокрема бажаємо поінформувати заокеанських читачів, як французька критика прийняла недавні виступи московського театру „Большой" у Парижі з операми „Євген Онєгін", „Хованщина" і, зокрема, „Князь Ігор" Бородіна, яка відбиває ту саму історичну епоху, що й „Анна Ярославна".

Отож перше, що на превелике здивування гостей зі „соціялістичної" країни, зустріло їх у Парижі, — це був страйк технічних робітників театру опери. Знаючи, що снобівська публіка піде масово на вистави „Большого", хитрі робітники, не зважаючи на обурення прокомуністичної профспілки СЖТ (яка звичайно дуже рада всім страйкам!), проголосили саме перед першими, недільними виступами москалів страйк, вимагаючи підвищення платні. Вони сподівалися, що дирекція театру, яка запросила „Большой" до Парижу, піде на всі поступки, щоб уникнути скандалу. Але гірко прорахувалися, бо дирекція театру не дала себе шантажувати і відкликала дві недільні вистави „Большого".

Це, очевидно, попсувало кров москалям, які не сподівалися, що не „буржуї", а саме робітники так їх привітають. Французька преса іронічно радила московському ансамблеві проспівати „Інтернаціонал", щоб мати магічний вплив на робітництво, але москалі краще знають, на кого вони ще мають „вплив"...

Незалежна поведінка дирекції театру поділяла на робітників так, що вони погодилися на умови дирекції, і вже в понеділок почалися вистави „Большого". У пресі, в радіо і телевізії журналісти обговорювали ці вистави і показували окремі з них сцени. Обмежимося ствердженням, які повторялися в усіх висловлюваннях: монотонія, нудота, довгі, протяжні монологи замість арій, такі ж діялоги, хори стоять непорушно і зі страхом дивляться на диригента, солістки надто товсті і вищі ростом за своїх партнерів, голоси слабі, за винятком такого-то баса, чи такого-то альта. Фолкльор у „Хованщині" [illegible], надто „сирий", і взагалі вся опера — це „тільки фолкльор". (Це, до речі, варто замотати на вус українцям!). Найслабше місце „Большого" — декорації — погані, старомодні, без смаку. Такі ж і строї (сік!). Нічого не допомагає введення на сцені коня, і навіть славетні „половецькі танці" в „Князеві Ігореві", що тільки у третій дії вносять трохи життя в оперу.

Та, не зважаючи на таку вбивчу критику, заля була повна на всіх виставах. Ясно, публіка йшла за політичними симпатіями, а не задля мистецької насолоди. Доказом цього може бути факт, що коли французька опера будь - коли ставила „Євгенія Онєгіна" в Парижі, то на ній бувала така порожнеча, що після третьої вистави опера потихеньки щезала з афіші... Ну, але ж тепер із „Онєгіним" приїхав „Большой", і комуністична „Юманіте" та ін. прогресивна преса робили тріскучу рекляму!..

А тепер повернімося до „Анни Ярославни", поставленої еміґрантами скромно, як у грецькому театрі, — без декорацій, коней та інших трюків, зі строями, виконаними не професійними, не театральними, кравчинями. Ми тут не мали партитури, не чули музики і співу, не бачили вистави, а прочитали тільки лібретто Леоніда Полтави. Воно нас трохи здивувало: кого було вигадувати драму з ножем і замахом, коли саме життя Анни Ярославни давало чудову тему для трагічного конфлікту? Маємо на думці її викрадення та примусове одруження з Равлем де Крепі. Одначе, накидати авторові теми не годиться. Його право дати свою, оригінальну версію. І треба признати, що лібретто Леоніда Полтави, під оглядом віршування і мови — бездоганне.

Щодо співаків - солістів, то ми мали нагоду бачити і слухати Галину Андреадіс у Римі, а при порівнянні її, наприклад, з Кончаківною в „Князеві Ігореві", — віддаємо їй пальму першенства так з огляду на чудовий голос, як принадну, молодечу стрункість, чого так разюче бракувало „товстенькій" Кончаківні. Лева Рейнаровича й Івана Гоша також знаємо ще з дуже доброго львівського театру Блавацького, і певні, що вони справилися зі своїми ролями бездоганно. Натомість і на превеликий жаль, нам у Европі ще ніколи не доводилося ні бачити, ні чути пані Кокольської та п. Добрянського, але факт, що їх запрошує „Метрополітен" — говорить сам про себе.

Залишається музика, якої теж не знаємо. Та навіть, коли б і знали, то мусіли б бути дуже обережними із засудом. Коли пригадаємо, що така приємна опера, як „Мадам Батерфляй" Пуччіні, провалилася на прем'єрі, і тільки завдяки виступам нашої землячки Соломії

(Закінчення на стор. 3-ій)

Михайло Біда
доктор економічних наук

ЕКОНОМІКА СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

(1)

У цій праці хочу обговорити дуже важливу проблему, а саме — проблему народнього господарства України, що як відомо, влучено до господарської системи СССР. У зв'язку з цим українське народне господарство керується за посередництвом уряду УССР через господарські органи, підпорядковані центральному урядові в Москві. Отже, народне господарство України не може в своїй праці діяти самостійно, але змушене працювати за згори указаним пляном, що передбачає загальні потреби цілого СССР. В таких рамках економіка України не може забезпечувати своєю продукцією виключно потреби власної країни, але змушена працювати для загальносоюзних потреб.

Коли взяти під увагу таку важливу економічну ділянку, як важкий промисел України, що працює, як осібна галузь в ділянці народного господарства, то він залежить від різних чинників, які нормально визначають напрямок і динаміку його розвитку. До таких чинників насамперед треба зараховувати: 1) географічне положення, 2) підсоння, 3) соціяльно-економічні фактори, тобто населення та його психічні й фізичні здібності, 4) кількість та якість праці, яку може розвинути дане населення, 5) кількість капіталу, 6) політично-економічні фактори, як структура даної держави і т. д.

Природні умови країни мають дуже велике значення для розвитку економіки, а головне промислу. Відповідне географічне положення, а головне вигідний доступ до моря та догідність внутрішньої транспортації, по суходолі так і по сплавних річках, рівнинний географічний характер ґарантують добрий ґрунт для розвитку українського промислу. До того ж геологічні багатства України у формі вартісних руд і інші сирівці, забезпечують українському промислові потрібні для його розвитку сировинні ресурси, які є конче потрібними для інтенсивного розвитку в ділянці всяких галузей господарства.

Дуже великий вплив на розвиток українського промислу мало те, що розташований він в основному в недалекій віддалі від Чорного, а також Озівського морів. Не малу ролю відіграло й те, що Україна має рівнинний характер, який забезпечує їй краще та інтенсовніше сполучення з сусідніми країнами, як Европи так і Азії.

Хоч Україна в періоді свого початкового економічного розвитку мала всі відповідні природні фактори, що сприяють промисловому розвиткові, однак не пощастило їй розвинути на широку скалю свого промислового потенціялу до такого ступня, на який її промисел зі своїми природніми і людськими резервами міг би собі дозволити.

Дуже сповільнений розвиток українського промислу в минулому треба пояснювати тим, що на українській національній території були дуже несприятливі умови соціяльно - економічного й політичного характеру, тобто спротив, що завжди чинили нам наші сусіди, а головне Росія і Польща. Також дуже велику ролю відіграло й те, що населення України від дуже давнього часу вважало за свою честь та повинність з гідністю управляти прабатьківську землю, „кормительку роду людського". Українське селянство не радо йшло на працю до промислу і за традицією дотримувалося старовинного прадідівського звичаю не випускати зі своїх рук рідної землі. Тому нічого дивного, що в промислі України завжди були затруднені здебільша чужинці.

Не малу ролю відіграло й те, що Україна не мала своїх власних інвестиційних капіталів, які є конче потрібними для розбудови промислу. На Україні в ділянці промислу домінував капітал чужого походження, і тому український промисл був фінансований чужосторонніми фінансистами. Найголовніше ж те, що Україна була позбавлена самостійности і поділена на кілька частин, при чому найбільша частина української території так звана Наддніпрянщина належала до Росії. Західня Україна, т. зв. Галичина належала перед першою світовою війною до Австрії, а опісля до Польщі, Буковина до першої світової війни належала до Австрії, а опісля до Румунії. Закарпатська Україна перед першою світовою війною належала до Мадярщини, а опісля світової війни до Чехо-Словацької держави.

В таких політичних умовах розчленування української території вся економіка України була однобічна і вповні залежна від потреб чужих сил. І власне з цих причин промисел України та вся її економіка не мали можливости розвинутись до такого ступня, який забезпечували сприятливі природні умови.

Порівнюючи з промислом Західньої Европи, український промисел ще дуже молодий. Початки його інтенсивного розвитку сягають десь під кінець XVIII та до початку XIX ст., але щойно від 1931 року маємо докладніші статистичні дані, які фіксують розвиток українського промислу та його більшу динаміку.

Потенціял українського промислу почав набирати більшого значення аж по першій світовій війні, тобто в пореволюційних часах, коли совєтський уряд почав його інтенсивно розбудовувати, зближаючи до великого західньо - европейського промислу, але розуміється виключно в інтересах СССР.

З огляду на те, що український промисел розвивався інтенсивніше, ніж промисел інших совєтських республік, крім РСФСР, власне з поміччю українського промислу положено фундамент під розбудову сучасного величезного промислового потенціялу в СССР.

І хоч тепер промисел України вже не відіграє такої важливої ролі, як то було в початковій стадії розвитку загальносоюзного промислу, з огляду на природні багатства України його все ще вважають за ключову позицію в цілому економічному потенціялі СССР.

Те саме було і в сільському господарстві України, де до першої світової війни домінуючу роль відігравали чужі нам великі землевласники, у більшості росіяни, поляки та німці, що під своїм володінням сконцентрували більш ніж третину всієї врожайної землі: Браніцькі — 167 тисяч десятин, Потоцькі — 107 тис. дес., Сангушкі — 65 тис. дес. та всякі інші зайди. Натомість наше зубожіле селянство гостро відчувало голод на землю і терпіло нужду та недостатки.

Ще гіршої долі зазнає наше селянство під совєтською владою, працюючи за мізерну винагороду в невільничих колективних господарствах, віддаючи свій труд поневолювачам, які майже цілий прибуток селянина-колгоспника забирають для своїх власних цілей.

Сучасна українська територія та її населення

Українська сучасна територія лежить у південній частині европейського сходу, тобто в південно-західній частині СССР. Територія її зі сходу на захід простягається приблизно на 1.300 кілометрів, а з півдня на північ — 900 кілометрів. Координати її крайніх північної і південної точок 52°10' і 44°23', тобто відповідають в Західній Европі положенню Берліну і Ґенуї.

(Далі буде.)

Сиракюзи святочно відзначили річницю Самостійности і Соборности

Сиракюз, Н. И. (мкб). — Заходами місцевого Відділу УККА тут велично відзначено 52-гу річницю незалежности і 51-шу річницю соборности України.

Святочне проголошення дня 22 січня 1970 р. „Українським Днем" та підписання Проклямації посадником Сиракюз Лі Алеґзандром і старостою повіту Онондаґа Джаном Малрозм відбулося в середу 21 січня ц. р., в Міській Управі. Українські синьо-жовті прапори повівали перед ратушею Сиракюз, на укр. католицькій церкві св. Івана Хрестителя та Українськім Народнім Домі.

Цьогорічна Проклямація відмічала теж важливі події новітньої історії України: 60-ту річницю смерти студента Адама Коцка в боротьбі за Український Університет у Львові; 50-ту річницю створення Української Військової Організації, УВО; 20-ту річницю смерти головного командира УПА ген.-хор. Тараса Чупринки — Романа Шухевича та 10-ту річницю створення Української Католицької Митрополії в ЗСА.

У складі делеґації УККА були: о. шамб. Василь Середович, парох укр. кат. церкви св. Івана Хрестителя, д-р Микола Богатюк, голова місцевого Відділу УККА, д-р Святослав Клюфас, перший містоголова Відділу УККА і голова референтури зовнішніх зв'язків, та д-р Іван Гвозда, член Управи Відділу УККА.

Американську пресу, радіо і телевізію забезпечено спеціяльними пресовими комунікатами, які були обширно використані ними у коментарях. Справою проголошення Українського Дня і підписанням Проклямації, що було нелегким через зміну міської адміністрації, вміло керував д-р Святослав Клюфас, містоголова Відділу УККА.

25-го січня на українській недільній радіопрограмі виступив з промовою в англійській мові голова Відд. УККА д-р М. Богатюк; він теж прочитав Проклямацію в українській та англійській мовах. Українську промову сказав д-р Михайло Логаза. З нагоди Свята Соборности і Державности в обох українських церквах відправлено Богослужби в намірення українського народу, присвячені цим двом історичним актом.

О год. 5-ій по пол. в УН-Домі відбулася Святочна Академія. Головним доповідачем був проф. Л. Шанковський з Філядельфії, визначний історик Української Визвольної Війни 1917-1920, редактор щоденника „Америка", його промова була присвячена Українській Галицькій Армії і часто переплітана патріотичними цитатами. У мистецькій програмі брали участь Дівочий квартет „Тополя" в складі: Ліда Косяк, Мира Рубич, Оксана Сеник і Галя Тимченко, мішаний хор укр. православної церкви св. ап. Луки під кер. п. Михайла Назаренка, солістка п-ні Тимченко;. Монтаж зложений з вибраних віршів, зв'язаних з Січневими Роковинами, виконали юначки Пласту при співучасти молоді ОДМ-у і СУМА. Деклямувала також Ніна Назаренко. Свято закінчено Національним Гимном.

Після Свята голова Відділу УККА д-р Микола Богатюк звернувся до присутніх із закликом активно включитися в акцію допомоги потерпілим від землетрусу українцям у Югославії.

ЛОСІ ЗНОВУ Є В КАРПАТАХ

Винищені мисливцями „спортсменами" у 19-му столітті в Карпатах і околичних районах України лосі збереглись на територіях Білорусі та далі на північ, у Росії. В 1947-60 рр. почали завозити лосів в Україну, а згодом почалася й природня міґрація цих гарних тварин в Карпати. „Молодь України" з 25-січня сповіщала, що тепер їх є на території України приблизно 10.000. З Волинської і Рівенської областей лосі з невідомих причин, через якийсь невидимий бар'єр, не проходять у північно-зах. райони Карпат, а проникають в обхід — із Хмельницької області в Чернівецьку.

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ В ЕЛИЗАБЕТІ

22-го січня, 1970 р. в 52-гу річницю проголошення Незалежности Української Народної Республіки посадник міста Елизабету Т. Данн підписав проклямацію про встановлення „Українського Дня" в присутності представників українських організацій об'єднаних в місцевому Відділі УККА. На фото (зліва): пл. А. Бемко, Ю. Яцусь — Пл. Станиця, пл. М. Боднаренко, Г. Магмет — 45-ий Відділ СУА, о. И. Федорик — парох церкви св. Володимира, М. Пінковський — Відд. УККА, Р. Слободян — почесний член УНС, К. Сосницька — 24-ий Відд. СУА, посадник м. Т. Данн (сидить), М. Кривокульська — 72-ий Відд. „Провидіння", д-р Р. Граб. пл. М. Шевчук, М. Іванців — Т-во „Самопоміч", А. Пухта — Школа Українознавства.

Бела Руденко відбуває концертове турне по Америці

Бела Руденко

Ню Йорк, (І. С.). — На запрошення імпресаріо С. Гурока, Бела Руденко, головна солістка Київської опери, починає турне по Америці вже цього тижня. 13-го лютого в Чикаго та 22-го лютого в Ню Йорку, Бела Руденко дасть концерти спеціяльно для української публіки, виповняючи свою програму більше як на половину українським репертуаром. Два роки тому, Б. Руденко дебютувала в Ню Йорку із фантастичним успіхом. Критики „Ню Йорк Таймс-у" та „Ню Йорк Пост" захопилися її голосом, співучою культурою, а особливо її коляратурною технікою, і взнали її концерт цілковитим тріюмфом. Ця молода українка тріюмфує вже кілька років по цілій Европі, а останньо теж і у великому турне по Японії. Вона спеціялізується в українському репертуарі, співпрацюючи дуже тісно з українськими композиторами Г. Майбородою та Кос-Анатольським які присвятили їй ряд нових творів та особливі обрібки народного репертуару. Останньо, Бела Руденко відбула ряд концертів по СССР та за кордоном з виключно українською програмою. На концерті в Оркестра Голл в Чикаґо в п'ятницю, 13-го лютого, Бела Руденко, крім клясичного і оперного репертуару, в другій половині співатиме твори Майбороди, Косенка, Лятошинського та Лисенка. В Ню Йорку, квитки на її концерт у Фільгармонік Голл 15-го лютого вже випродані, і тому для української публіки імпресаріо Гурок влаштовує другий концерт в неділю 22-го лютого в новій Алис Тулли Голл в Лінкольн Центер, де більшість програми знову буде українська.

НЕ ТІЛЬКИ ВСІ КУБИНЦІ, АЛЕ Й ДОБРОВОЛЬЦІ з усіх майже комуністичних держав допомагають кубинському диктаторові Кастрові зібрати в цьому році 10 мільйонів тонн цукрової троці до 16-го липня. Урядовці, вояки, студенти, фабричні робітники — всі мусять брати участь в цих жнивах, що мають бути рекордові, бо досі найбільше зібрали були цукрової троці в 1952 році — 7 мільйонів тонн. Це було 7 років перед приходом до влади Кастра. Стинають цукрову троцу добровольці з Північного В'єтнаму та зі всіх майже американських держав. Із ЗСА працюють 216 добровольців. Досі зібрали 2 мільйони тонн. Призначений до праці робітник мусить вставати о год. 4:30 вранці, вертається додому о год. 8-ій ввечері. За тих робітників, що працюють при троці — інші мусять безплатно робити під час надпорямових годин. Новий рід панщини в комуністичному „раю".

Перейшла у засвіти бл. п. проф. Станислава Захаріїв

27-го грудня 1969 р. померла в Ню Гейвені, Конн. на 97-му році життя бл. п. проф. Станислава Захаріїв. Одна з маркатніших педагогів Стрийщини — Галичина, яка зі своїм співробітником, бл. п. проф. Інокентієм Захарієвим, виховала стільки поколінь нашої молоді. Праця покійної не обмежувалася до школи, вона, як і її муж Інокентій, працювали на народньо-освітній та громадській ниві, головно над нашим жіноцтвом по селах. Відійшла на заслужений спочинок по стількирічній трудолюбивій праці, бо мала вже 97 р. Це були помічники Олесницького Євгена, Ніжанківського Остапа, Бобикевича та Гарасимова й інших.

Померла сеньйорка стрийської еміґрації, як могіканин сивої вже давнини. Акт смерти прикрий, але за законом природи це нормальне явище. Церква пригадує це вірним словами Творця: „Ти є порох і в порох обернешся знов'. На похороні священика, рештки попелу з кадильниці висипають на його могилу і цитують слова: „Бо ти є порох, а це обов'язує по віки кожного єрея, на зразок Мелхіседека" (за Пс. 110, або Бут. 3. 19). Це пригадка всім про неминучість смерти. Були села в Галичині, де на похоронах не вільно було плакати, ні „голосити". В них зродилося повір'я, що сльози на могилі покійника тяжать так, як земля своїм тягарем.

Вічна Пам'ять Покійній серед нащадків колишньої Стрийщини!

Андрій Кігічак

„АННА ЯРОСЛАВНА" І „КНЯЗЬ ІГОР"

(Закінчення зе стор. 2-ої)

Крушельницької у дальших виставах не тільки втрималася, але й зазнала заслуженої слави, то радше підождім із присудом. Чи Антін Рудницький геній чи ремісник — не знаємо. Але самий факт, що він свій задум опрацював, притягнув людей, зацікавив мецената і довів до кінця у формі постави, свідчить про його впертість у змаганні до мети, що серед українців, на жаль, не часто проявляється.

Коли москалі вкрали нам цілу добу нашої історії, а саме державницьку, княжу, а їхні композитори (Бородін Глінка та ін.) черпають сюжети для своїх опер з нашого „Слова про Ігорів похід" та інших наших історичних подій, — то добре, що бодай один наш композитор написав оперу на тему одного з величних моментів княжої доби, — володіння Анни Ярославни над Францією. Дай Боже, щоб вона втрималася і нагадувала нащадкам, що княжа доба — українська.

Коли ж у ній є, — як зрештою майже в кожній опері, — недоліки і недотягнення, то обов'язок автора прислухатися до фахової критики й їх виправити, а товаришів-композиторів допомогти, порадити, співпрацювати при її евентуальній переробці. Адже знаємо багато випадків, коли після покинення опери її автором інші композитори бралися її доповнювати, змінювати чи закінчувати.

На окреме відзначення заслуговує факт, що меценатом цієї, єдиної „еміґрантської" (подібно як єдиного „еміґрантського" УВУ) опери стала українська громада, зорганізована в Українському Народному Союзі, що зрештою, відповідає демократичному характерові українського народу.

СОВЄТИ ВИДАЛИЛИ Еннію Карретто, кореспондента великого щоденника в Міляно „Ля Стампа" за відомості про прилюдну демонстрацію, яку двоє італійців вчинили недавно на Червоній площі у Москві. Названий журналіст заявив, що він сподівався репресій після того, як у „Правді" появився лайливий напад проти нього.

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА в БОСТОНІ

— влаштовує —

СТУДЕНТСЬКУ ЛЕЩЕТАРСЬКУ ПРОГУЛЬКУ

в днях 14-го і 15-го лютого 1970 р. на СОЮЗІВЦІ

НА ЯКУ ЗАПРОШУЄ СТУДЕНТІВ УСІХ ГРОМАД І КЛЮБІВ.

В програмі теж ТОВАРИСЬКИЙ ВЕЧІР і ЗАБАВА

Оплата за нічліг і харч 12 дол. від особи.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІЙСЬКОВО-ІСТОРИЧНИЙ ІНСТИТУТ при НТШ

Наукова Конференція

для вшанування РОКОВИН СУВЕРЕННОЇ СОБОРНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

відбудеться в суботу, 7-го лютого 1970 р. в год. 5-ій веч., в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79-та вул. в Ню Йорку, Н. Й.

ПРОГРАМА:

1. Сотн. З. СТЕФАНІВ: Відкриття.
2. Проф. д-р М. СТАХІВ: доповідь на тему „Зовнішня політика українського уряду і військова стратегія в роках 1918-1919".

Вхід вільний!

Дирекція Українського Військово-Історичного Інституту

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ, НЮ ЙОРК

П'ятниця, 6-го лютого 1970 р.

КЛЮБОВИЙ ВЕЧІР

УЧАСТЬ ВЕРУТЬ:

УЛЯНА ЛЮБОВИЧ — Авторське читання;
Т. ТЕРЕН — „На музичні теми";
ІКЕР — Гуморески.

NEEDED — BLOOD DONORS — FOR BLOOD REPLACEMENT

At John F. Kennedy Community Hospital, James Street, Edison, N.J. or Your local American Red Cross

To be credited to replace drawn from Blood Bank for (Col.) Mr. Vladimir Kedrowsky who is hospitalized at the above hospital. His family will acknowledge service rendered in his name.

By Mrs. Katherine Kedrowsky.

ОБ'ЄДНАННЯ ЖІНОК ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ (ОЖ ОЧСУ) і АСОЦІЯЦІЯ ДІЯЧІВ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ (АДУК) — ВІДДІЛИ в НЮ ЙОРКУ —

7-го лютого 1970 р. о 7-ій год. по пол.

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР УЛЯНИ ЛЮБОВИЧ

з нагоди виходу в світ її книжки

„РОЗКАЖУ ВАМ ПРО КАЗАХСТАН"

Вечір відбудеться

у ВЕЛИКІЙ ЗАЛІ ДОМУ ОРГАНІЗАЦІЙ ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ

315 Схід 10-та вулиця в Ню Йорку, Н. Й.

Після виступів — ТОВАРИСЬКИЙ ЧАЙ

УПРАВИ ВІДДІЛІВ ОЖ ОЧСУ і АДУК

- Що діється в Україні?
- Яких подій можна там очікувати в проглядному часі?
- Який їх вплив на життя еміґрації?

Відповідь на ці і близькі до них питання дасть у своїй доповіді п. н.

„Елементи ідейної еволюції в Україні і політичні позиції еміґрації"

Мґр. ДАРІЯ РЕБЕТ

(МЮНХЕН)

член Президії ЗП УГВР і Політичної Ради ОУНз, публіцистка, учасниця протинімецької боротьби 1941-44 рр.

Місце доповіді: ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ — 149 2-га Авеню.

Час доповіді: НЕДІЛЯ, 8-го ЛЮТОГО 1970 р., год. 7-ма вечора.

ДО УЧАСТИ ЗАПРОШУЄ

ПОЛІТИЧНА РАДА ОДНОДУМЦІВ ОУНз в АМЕРИЦІ

ПЕРТ АМБОЙ і ОКОЛИЦЯ!

В неділю, 8-го лютого 1970 року

в год. 2:00 по пол. в приміщенні

Української Централі

при 21 Guilden St., New Brunswick, N.J.

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНС

в яких повинні взяти участь Урядовці, Представники та конвенційні Делеґати ось таких Відділів УНСоюзу:

104, 155, 168, 209, 294, 312, 332, 342, 344, 349, 353, 372

з місцевостей:

Перт Амбой, Плейнфілд, Бавнд Брук, Айселин, Картерет, Раґвей, Менвил, Раритан і Ню Бронсвик.

В зборах візьмуть участь:

ЙОСИП ЛИСОГІР, головний предсідник і СТЕПАН ГАВРИШ, гол. радний і обласний організатор УНС.

До участи в зборах запрошуємо також всіх Членів УНС та Українських Громадян цих місцевостей.

ЗА ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ:

Т. ТРЕНЗЕЛЮК, предсідник — Інж. Володимир ЯНІВ, секретар

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п. **ВОЛОДИМИРА ЛЕВИЦЬКОГО**
складають 20.00 долярів
для потерпілих від землетрусу в Югославії
Ольга і Богдан ПОПОВИЧІ
Лейквуд, Н. Дж.

Замість квітів на могилу
бл. п. **ОЛЬГИ БІҐАНСЬКОЇ**
приятельки мойого мужа з дитинства, яка уможливила наш приїзд в Америку,
складаю 10.00 долярів
на Собор св. Софії в Римі.
Александра СЕНЮТА

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п. інж. **МИКОЛИ БОРИСЛАВСЬКОГО**
складаємо 10.00 долярів
на Катедру Українознавства.
Микола і Ольга СОВЯК

Замість квітів на могилу
бл. п. **ВОЛОДИМИРА ЛЕВИЦЬКОГО**
складаємо 10.00 долярів
на Братство Броди-Лев.
С. і Н. ЮРЧИНСЬКІ

✝

В ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Найдорожчого і Незабутнього МУЖА і БАТЬКА

св. п. о. ЙОСИФА ҐАЛИША

Пароха Вунсакет, Р. Ай.

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

будуть відправлені о. ЛЮБОМИРОМ ГУЗАРЕМ в Церкві СВ. СОФІЇ в РИМІ

1-го, 8-го 15-го лютого 1970 року

Про Молитви за бл. п. о. П. Ґалиша просять:
дружина ЕВГЕНІЯ
сини: майор ІВАН з дружиною ОКСАНОЮ і синочком ІВАНЧИКОМ
капітан РОМАН
лейтенант ТАРАС
та свати: АННА і ВОЛОДИМИР БАРАН

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Найдорожчого БАТЬКА

бл. п. о. ІВАНА ПІНКОВСЬКОГО

відправлять

дня 7-го лютого 1970 р. (субота)

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ З ПАНАХИДАМИ

о. ЮЛІЯН КАТРІЙ в НЮ ЙОРКУ в церкві СВ. ЮРА в год. 6:45 ранку і
о. ЛЕВ ЛІЩИНСЬКИЙ в АМСТЕРДАМІ, Н. Й., в церкві СВ. НИКОЛАЯ в год. 7:30 ранку

та

дня 8-го лютого 1970 р. (неділя)

ЗАУПОКІЙНУ СЛУЖБУ БОЖУ З ПАРАСТАСОМ

о. ЙОСИФ ФЕДОРИК в ЕЛИЗАБЕТІ, Н. Дж. в церкві СВ. ВОЛОДИМИРА в год. 10:00 ранку.

Просимо про участь у Богослужбах і молитвах.

Сини: МИРОН і НЕСТОР з Родиною

В П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Найдорожчого і Незабутнього МУЖА, БАТЬКА, БРАТА і ШВАГРА

бл. п. ПАВЛА ЗАБОЛОЦЬКОГО

буде відправлена

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

в суботу, 7-го лютого 1970 року

о год. 7:30 рано
в ЦЕРКВІ СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ в НЮАРКУ, Н. Дж. при Санфорд Аве.

Рідню, Приятелів і Знайомих просимо про молитви.

ДРУЖИНА з РОДИНОЮ

Виставка картин Юліяна Колесара у Філядельфії

Філядельфія. (Т.) Від понеділка, 26-го січня тут у фойє великого нового будинку Коледжу Джеферсона відкрита виставка мистецьких картин Юліяна Колесара. Колесар — це нове ім'я в нашому мистецькому світі. Він уродженець Югославії і щойно від року перебуває в ЗСА. Мистецьку освіту отримав Колесар в Юґославії, де закінчив мистецьку академію в Новому Саді. Спершу мистець присвятився графіці і почав працювати для виробництва, підготовляючи мистецьке оформлення для Міжнародної Господарської Вистави в Загребі. В 1965 р. Колесар виїхав до Парижа, щоби в цьому світовому осередку мистецтва поглибити своє знання і збагатити свій мистецький талант. В Парижі Колесар працював в ділянці графічного проєктування, а в той сам час почав більше уваги присвячувати фрескам й олійній картині. Прибувши до ЗСА, Колесар наполегливо почав працювати й вислідом цієї праці ця перша його мистецька виставка. На виставці вісім олійних картин, п'ятнадцять зразків графіки і сорок ґвашів. У всіх творах нашого нового мистця переважає декоративний мотив з нахилом використати все багатство народних мотивів і поетичної уяви у виді стилізованого примітиву і в рисунку і в кольорі. Деякі його графічні проєкти вже були використані для мистецького оформлення індустріяльних і мистецьких програм. Виставка творів Колесара в домі високої школи ім. Джеферсона втішається увагою відвідувачів. Ця школа в останніх роках сильно розбудовується. Будинок, що в ньому виставка нашого мистця, — це велика модерна будівля, що носить назву Джеферсон Гол. Біля цієї будівлі викінчується багатоповерховий будинок нової бібліотеки Коледжу. Ця перша виставка нашого земляка з Юґославії буде початком популяризації його творів на американському терені та й у нашій громаді. Юліян Колесар також літератор; він пише бачванською говіркою вірші, а його статті про культурне життя української громади в Юґославії мали ми нагоду читати в нашій канадійській пресі. Виставка триватиме до 13-го лютого.

Із життя 73-го Відділу Союзу Українок Америки ім. Лесі Українки в Бриджпорті

Переглядаючи річний балянс праці нашого Відділу, мусимо признати, що праця членів Відділу заповняє ту ділянку праці в національному й громадському житті, якої наші товариства нашого Бриджпорту не були б у спромозі виконати. Щоб задержати наші народні традиції, наш Відділ вирішив запізнавати нашу молодь із українськими звичаями, головне великодніми. Тут входив показ писання писанок, приготовання печива. Треба відмітити, що на лекціях писання писанок наша шкільна дітвора брала численну участь, а деякі зі школярів могли похвалитися першоякісним виконанням. Ми пропаґували наше мистецтво і серед не-українців, головно писання писанок. Найбільшою атракцією для них було виставове вікно, в якому пишався великодний стіл з усією красою.

Вже ввійшло в традицію, що наш Відділ бере щорічну участь у міжнаціональному фестивалі, що його спонзорує Міжнародний Інститут. На ньому ми мали нагоду показати чужинцям нашу вишивку, кераміку, писанку, танець та українські страви.

Найбільше приємною ділянкою праці нашого Відділу є вишивані вечерниці. Цього року відбули ми вже шості з черги. Пройшли вони в чисто українській атмосфері, при гарно вдекорованій мистецькими експонатами залі та при українській оркестрі та зі смачним буфетом. До атракції вечора належало відзначення найкращих суконок, які нагороджено за рішенням жюрі.

До річної праці нашого Відділу належать також святочні сходини в честь визначних жінок - героїнь, або історичних постатей. На цей рік припало свято св. Ольги, княгині Руси України в її 1000-ліття з дня смерти. У скромну але змістовну програму ввійшли гимн Союзу Українок, реферат, деклямація „Молитва до св. княгині Ольги" і виступ двох школярів-бандуристів, синів наших союзянок, а саме Романа Сливінського і Евгена Пендаківського. При цій нагоді переведено збірку на „500", яка дала $21.75.

Хоч праця нашого Відділу не дуже багата, то бачимо, що Союз Українок причиняється до піднесення свідомости серед нашого жіноцтва, а також до пропаґування української справи в чужому світі. І тому краще та легше діяти об'єднаному, ніж працювати одинцем.

Олександра Шуст
пресова референтка

Уляна Бурій репрезентуватиме „Свободу" на Равті преси в Торонті

Торонто. З Канадійської Канцелярії Українського Народного Союзу інформують, що панна Уляна Бурій, 16-літня дочка відомих союзових і суспільно - громадських діячів Анни і Якова Бурів, репрезентуватиме щоденник „Свободу" на Равті Української Преси, що відбудеться у великих залях Українського Народного Дому при 83-85 Кріст вулиці в Торонті цієї суботи, 7-го лютого. Уляна є ученицею 12 кляси середньої школи та ученицею 5-го ступеня Курсів Українознавства Свято - Миколаївської школи в Торонті та хористкою славного хору „Веснівка". Крім успішних студій в обидвох школах, Уляна є активною членкою Спілки Української Молоді, цікавиться спортом, зокрема плаванням та відбиванкою.

Уляна Бурій

На цім Равті, разом з Уляною від „Свободи", змагатимуться за почесть кралі і князівен української преси ще такі зголошені досі контестантки:

„Гомін України" — тижневик, **Арета Андерст,** 20-літня вчителька в католицькій школі, відвідує вечірні та літні курси на Торонтському університеті, абсольвентка Курсів українознавства ім. Юрія Липи, член СУМ, Студентського клюбу при Торонтському університеті, активний член дівочого хору „Діброва" й танцювального ансамблю „Верховинці" при Осередку СУМ у Торонті.

„Крилаті" — місячник, журнал молоді: **Леся Шумиха,** 17 років, студентка Курсів українознавства ім. Юрія Липи в Торонті, виховниця у Відділі юнацтва СУМ, студентка середньої школи в Торонті, активна учасниця різних форм діяльности СУМ.

„Нові Дні" — універсальний ілюстрований місячник. **Люба Цибенко,** 19 років, студентка Раєрсон Інституту (останній курс бібліотечного відділу), закінчила Курси українознавства ім. І. Котляревського при катедрі св. Володимира, вчить релігії дітей у недільній школі, член Головної Управи ОДУМ(К), співає в хорі „Молода Україна", час до часу виступає на сцені в драматичних виступах.

„Зозулька" — журнал: **Ірина Башук,** вихована в рядах СУМ, співробітниця „Зозульки", акторсько-мистецьке зацікавлення.

„Новий Шлях" — тижневик, Вінніпеґ, **Дарця Антонишин,** студентка 3-го р. політ. наук на Торонтському університеті, абсольвентка Курсів українознавства ім. І. Мазепи, кол. пластунка, заступник голови Українського Студентського Клюбу при Торонт. університеті, член управи СУСК, кореспондент „Нового Шляху" і університетської англомовної преси, член Клюбу дебютанток при Торонтському університеті, учасниця панелів УСКлюбу, організатор і член дівочого квартету УСК.

„Поступ" — тижневик — Вінніпеґ: **Надія Паламарчук,** 17-літня студентка 12 кляси середньої школи, пластунка, живе у Вінніпезі.

„Батьківщина" — Торонто: **Олександра Микитенко,** студентка 13 кляси середньої школи, абсольвентка Курсів українознавства ім. І. Котляревського при катедрі св. Володимира, член драматичного гуртка, виступала в різних виставах та молодіжних імпрезах. Гарно володіє українською мовою, член ОДУМ. Зацікавлення до музики, член Капелі бандуристів і хору „Молода Україна" при ОДУМ, грає на скрипці в шкільній оркестрі Гарборд Каліджієйт Інститут.

Щоденна радіопрограма **„Пісня України":** 16-літня **Даруся Майнер,** учениця 3-кляси Курсів українознавства ім. Івана Котляревського при катедрі св. Володимира у Торонті, активна членкиня молодіжних організацій СУМК, допомагає в навчанні в недільній школі при катедрі св. Володимира, танцюристка ансамблю СУМК.

„Український Голос" — Вінніпеґ, **Леся Яхимець,** 17 р. студентка 11 кляси канадської школи, вивчає 6 мов, чемпіон у плаванні і їзді на коні, учениця 3 кляси Курсів українознавства ім. І. Котляревського при катедрі св. Володимира, окремі сценічні і музичні зацікавлення (піяно, скрипка), співає в хорі ім. Іллариона, член Управи відділу СУМК у Торонті, бібліотекар в українській школі, добре розмовляє українською мовою, хоча вона дитина третього покоління в Канаді.

„Юнак" — журнал пластового юнацтва, появляється щомісячно в Торонті: **Таня Ринденко,** 17 років, пластунка, членка гуртка „Чорнобривки" у 12-му курені пластунок-юначок ім. Олени Теліги в Торонті. Учениця 12-ої кляси середньої школи, абсольвентка Курсів українознавства ім. Григорія Сковороди в Торонті. Закінчила 8-ий рік науки на фортепіяну в пані Антоніни Ярошевич. Студіює малярство і гончарство (13-та кляса). Любить спів, спорт і літнє таборування. В 1968 і 1969 роках була членкою Булави літніх таборів торонтських пластових юначок.

„Дороговказ" — двомісячник: **Ганнуся Черняк,** учениця 13-ої кляси „гай скул", Курсів українознавства при УНО і Торонтської консерваторії. Належить до ОДУМ, де була і є виховницею, і до хору ОДУМ. Виступає як солістка і в групових виступах на різних імпрезах, як українських, так і в англійських колах. Має зацікавлення до літератури.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 7-го ЛЮТОГО 1970 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні загальні збори Т-ва о. А. Гончаренка — 204 Відд. о год. 5:30 по пол. в домівці Т-ва „Самопоміч", 98 Друга Аве. (між 5-6 вул.) з нормальним порядком нарад. По зборах дружня ґутірка при перекусці. — П. Марко, гол., В. Палідвор, секр.

НЮАРК, Н. Дж. Загальні збори 133 Відд. о год. 8-ій веч. у приміщенні бюра Анни Дубас, 771 Sanford Avenue, Нюарк, Н. Дж. На зборах буде вибір делеґатів на 27 конвенцію УНС. Проситься про численну участь. — Анна Дубас, секр.

НЕДІЛЯ, 8-го ЛЮТОГО 1970 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва св. ап. Петра і Павла — 102 Відд. о год. 1 по пол. в церковній залі св. Йосафата, 5720 State Rd., Parma, Ohio. На порядку: вибір делеґатів на 27 конвенцію УНС та інші важні справи. Проситься чл. прибути. — І. Попович, предс., І. Жґута, кас., М. Бобечко, секр.

МІННЕАПОЛІС, Мінн. Річні загальні збори 345 Відд. о год. 12-ій дня в парафіяльній залі УПЦеркви св. Михаїла. Порядок денний: звіти Управи і Контр. Комісії, вибір управи на 1970 р, вибір делеґатів і їх заступників на 27 конвенцію УНС. — М. Каркоць, М. Дербуш, С. Єрмоленко.

ЧЕСТЕР, Па. Річні збори 237 Відд. о год. 1-ій по пол. в УНДомі, 4 та Ворд вул. На порядку: вибір управи на 1970 р. та делеґатів на 27 конвенцію УНС. — П. Бродич, М. Крика.

ПІТТСБУРҐ, Па. Річні загальні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя — 96 Відд. о годині 3-ій по пол. в церковній залі при 7 вул. С. С. На порядку: вибір нової управи на 1970 рік та делеґата на 27 конвенцію УНС. Присутність чл. обов'язкова. — О. Полатайко, рек. секр.

ТРОЙ, Н. Й. Надзвичайні збори 191 Відд. о год. 4-ій по пол. в приміщенні Kolody & Hope General Insurance при 455 — 3-тя вул. На порядку вибір управи Відділу і делеґатів і їх заступників на 27 конвенцію УНС. — В. Колодій, секр.

ПАРМА, Огайо. Місячні збори Т-ва Сокіл 336 Відд. від год. 11 до 1 по пол. в церковній залі св. Йосафата при 5720 Стейт Рд. На річних зборах переобрану ту саму управу. Проситься вирівняти залеглі вкладки. — В. Шмагло, предс., Гр. Кісіль, секр.

ЧИКАГО, Ілл. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка — 176-ий Відд. о год. 3-ій по пол. в домі СУМА ООЧСУ при 966 Е. 93-тя вул. Проситься чл. прибути, вибрати делеґата на 27 конвенцію УНС та вирівняти чл. вкладки. — С. Окрух, предс., М. Остап, секретар.

ВІЛКС БЕРРІ, Па. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя — 223 Відд. в залі УК-Церкви св. Петра і Павла на розі Чеснат і Райнер вулицях. На порядку: вибір делеґатів на 27 конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. — І. Гринчишин, фін. секретар.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збори Т-ва Єдність 163 Відд. о год. 12-ій дня в домі Горожан, 847 N. Franklin St. На порядку: вибір делеґата на 27 конвенцію УНС. Управа на 1970 р.: Я. Козел, предс., С. Филик, фін. секр., В. Хромяк, кас., І. Квік, гол. Контр. Комісії. — С. Филик, фін. секретар.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори Т-ва Дністер — 430 Відд. о од. 1-3 по пол. в Тризубі. 15 лютого, о год. 11:30-1:30 по пол. в Українському Клюбі на Франклін вул., 21 лютого в Укр. Клюбі о год. 7-9 веч. при 23 і Бравн вул. Проситься членство прийти і вирівняти залеглі вкладки. — І. Кніґніцький, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. Дж. Річні збори Т-ва Запор. Січ — 234-ий Відд. о год. 3:30 по пол. В програмі: звіти Управи з діловоцтва, звіт з ювілейного бенкету Відділу, звіт з XX Конґресу УККА, вибір нової управи та вибір делеґатів на 27 конвенцію УНС. Після зборів — перекуска. — В. Головінський, предс., О. Яцусь, касир, І. Іваник, секр.

ЧИКАГО, Ілл. Річні збори Б-ва св. о. Николая — 106 Відд. о год. 1-ій по пол. в залі дому Відд. УНС при 843 Н. Вестерн Аве. Проситься чл. прибути на ці загальні збори. — Управа.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СИДОР ВАСИЛЮК, член УНСоюзу 270 Відд. Б-ва св. І. Хрестителя в Джерзі Ситі, Н. Дж., помер 20 січня 1970 р. на 79 р. ж. Нар. в Карові, пов. Рава Руська, Україна, і став членом УНС в 1915 р. Полишив у смутку дружину Франку, 4 синів, Петра, Йосифа, Павла і Володимира, 4 доньки, 4 невістки, 4 зятів, 25 внуків і 7 правнуків. Похорон відбувся 24 грудня 1970 р. на цвинтарі Святого Імені в Джерзі Ситі, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Баран, секр.

ТЕОДОР ЧОРНЯВИЙ, член УНС Відд. 70 Т-ва Проґресивного Клюбу в Джерзі Ситі, Н. Дж., помер 2-го січня 1970 р. на 83 р. ж. Нар. в с. Григорів, Україна, став членом УНС в 1913 р. Полишив у смутку дружину Анастазію, 5 синів, 4 доньки і 9 внуків. Похорон відбувся 6 січня 1970 р. на Рагвай цвинтарі в Рагвай, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Жук, секр.

У КИЄВІ ВИЙШЛА КНИЖКА „УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ТАНЦІ"

За редакцією Павла Вірського у видавництві „Наукова Думка" в Києві вийшла великого формату книжка під наг. „Українські народні танці". У ній подана характеристика народних танців, здійснено їх клясифікацію, описано головніші танцювальні позиції й рухи. До 140 найбільш відомих танців записано їх хореографію та музику до них. У виданні є багато чорно-білих і декілька кольорових ілюстрацій.

ТАРЗАН, Ч. 6316. Знахурі продовжують сварку

Не можемо розпочати „конференцію мужів „обія", поки ви не погодитеся на того одного, хто головуватиме на зборах... Котрий з вас мужів „обія" жив найдовше?

Я був мужем „обія" мого племени, коли ті інші були ще немовлятами! Я розмовляв з богами вже довгий-довгий час! Я головуватиму!

Ні, ні! Ти живеш у минулому! Ми маємо нові проблеми, нових ворогів — ти такий сліпий від старости, що не можеш бачити наших ворогів.

Я бачу цього Тарзана, як ворога!